Aureus ⁊ in pꝛactica perutilis totus ⁊ ſingularis tra-ctatus feudorū per clariſſimuꝫ monarchaꝫ dñꝫ Jaco-binuꝫ de ſancto geoꝛgio iuriſutriuſqꝫ doctoꝛeꝫ ac in-terpꝛeteꝫ conſumatiſſimum in thaurinenſi gymnaſio editus per modum inueſtiture.

¶ Incipit aurens ⁊ in practica peruſilis tract⁹ ⁊ ſingularis tra-
ctatus feudorum p clariſſimum monarcham dñi Iacobinū de
ſan. georgio iuris vtriuſq; doctorē ac interpretē conſummatiſ-
ſimum in thaurinenſi gymnaſio edit⁹ per modū inſtitutæ.

1 Charolus dux
Sabaudie ibi charolus. charolus
pulchrū ⁊ excellens nomē eſt. † Di-
cit enim gl. in. l. factam. §. ſi in dā-
da. ff. ad trebel. q̄d bonū eſt hēre
pulchrū nomē. Et per contrarium
turpe. malū eſt. Senſus ē hic cha-
rolus ab Illuſtriſſimo ⁊ diuo prin-
cipe domino. d. Amedeo ſabaudie
duce q̄ miraculis fulget miraculis. Et ab illuſtriſſima ⁊ excellē-
tiſſima dña. d. yolant. primogenita chriſtianiſſimorum Regū
francie que poſt mortē plurimi ſui coniugis curie ſuie Illuſtriſſi-
2 mi dñi. d. Philiberti ſabaudie ducis impuberis. † Nā ⁊ prin-
cipes impuberes regunt per tutores. c. grādi. extra de ſupplē.
negli. pla. lib. vj. Et hoc caſu ſufficiente fideiuſſores tales qua-
les reperiri poſſunt. Unde cū dña Blanca Regina francorū
vellet eſſe curie filij ſui impuberis ⁊ dediſſet quoſdā fideiuſſo-
res. aliqui dicebant eā repellendā pro tanto regno. dominus
Hubertus de bobio tunc legens in ſtudio vercellen. conſuluit
eam non repellendam ſed ſufficere fideiuſſores quos dare po-
terat: alioquin ſequeretur q̄ ſimiles principes carerent tutore.
Iſta ſunt verba Albert. de ro. in. l. de ro. in. l. de creationibus
C. de epiſ. audi.

1 Ubi dux † Aduertite q̄ ſm̄ Papiā
dicitur dux q̄ ducit populū
vel exercitum militū. l. ducens. C. de offi. mi-
litarū iudi. vel dicitur dux a ducatu. c. j. in ti.
de feu. marchi. Et de pluribus ⁊ diuerſis duci-
bus habetur in. l. q. C. de offi. prefec. preto.
aphrice. habetur etiam de duce in. c. j. in titu. quis dicatur dux
marchio comes ⁊ in. c. imperialem. §. preterea ducatus in titu.
de prohib. feu. alie. per Fede.

1 Uero in primis † A quo
creantur
iſti duces. Dicite q̄ creant ab Imperatore. d.
c. j. in ti. de feu. marc. Et & a rege in regno ſuo
c. in apibus. vij. q. j. Et ita vult Ja. Aluaro.
in. c. j. in titu. quis dica. dux marchio comes.
2 ¶ † Sed an populus ſibi poſſit eligere ducē in abſentia Im-
peratoris. cōcludit q̄ nō de iure ar. §. imperium. in auc. de defen.
ciui. Sed de conſuetudine q̄ imperator ſcit ⁊ tollerat valet talis
electio vt videmus in ianuēſibus ⁊ venetis q̄ eligunt ſibi du-
cem tales. n. duces nō tamen ſunt dñi ppie ſed hñt quandam
preeminentiā ⁊ hñt cōcilia populi vel maiorū ita dicit Bal. in
3 propijs terminis in. l. decernimus. C. de ſa. ſan. eccle. † Et de
4 duce veneto p habetis tex. in. c. propoſita. extra de arbi. ¶ † Sz
an ciuitas venetiarū ſit libera ipſorū venetorū: concludit q̄ ſic q̄
eſt fundata in mari ⁊ ciuitates in mari edificate efficiunt edifi-
cantiū. l. in tñ. ff. de re. diuiſ. Secus eſt in alijs ciuitatibus que
fundant in territorio alicuius q̄ ille ſubſunt iuriſdictioni illius
iſta ſunt verba Bal. in rubri. ff. de re. diuiſ. circa. iij. col. Alle-
gat not. per Specu. in tit. de relig. domi. ver. quid ſi ciuitas.
5 ¶ † An autem ianuenſes quia habent coram maria diſtincta
poſſint imponere gabellas mercatoribus tranſeuntibus p eo-
rum maria ⁊ eorum merces confiſcare inconſulto Imperatore
vide per Bal. in preallega. rub. circa. iij. col.

1 Ubitatur etiam † An fi-
lius regis
ducis vel comitis viuente patre poſſit appel-
lari dux marchio vel comes glo. eſt no. in. c.
ſi. xxiiij. q. j. que determinat q̄ ſic ſʒ impro-
prie ita appellatur. facit optime lex in ſuis in
2 verbo quodammodo. ff. de lib. ⁊ poſthu. ¶ † Quero de pul-
chra qōne quā vidi de facto Imperator creauit aliquem ducē
ſicut creauit ſanctiſſimū dñm. d. Amedeū q̄ erat comes ſabau-
die. an ex hoc intelligat in eū cōferre ſeu tranſtuliſſe ptātem le-
gitimandi vr̄ prima facie dicendū q̄ nō q̄ talis ptās cōpetit
Imperatori ⁊ nō inferiori. l. j. C. de iure aureorū annullorū. ⁊
l. quotiens. ff. de natali. reſti. ⁊. §. illud in auten. quib. mod. natu.
effici. legi. §. ſi. in auc. qui. mo. natu. effici. ſui. Sicut etiā creare
tabelliones cōpetit ſoli principi idē imperatori vt no. Inn.
in. c. cū. p. tabellio. extra de fide inſtru. Idē qñ agit de reſtitu-
tione ad famam in. l. j. §. de qua. ff. de poſthu. no. per cano. in. c.
cum te extra de re iu. in cū ergo iſta ſint ſpecialiter reſeruata ſupre-
mo principi nō videntur tranſire in generali cōceſſione. c. q̄d tranſ-
latione extra de offi. deleg. ⁊. l. j. in prin. ff. de offi. eius cui mā.
eſt iuriſdi. ⁊ ar. §. in generali in ti. ſi de feu. defunc. fuc. contro.
⁊ ar. l. obligatione generali. ff. de pig. Contrarium determinabitis
q̄ ex ipſo q̄ Imperator creauit principē noſtrū ducē ⁊ i dñio
ipſius ducis nō exercet aliquā ptātē ſeu iuriſdictionē niſi p ipm̄
ducē ex hoc vr̄ tranſtuliſſe in eū oēm ptātem imperialē in domi-
nio ipſius ducis per ea que ſcribit Cy. de piſtola. ⁊ bal. in. l. ea
lege. C. de cōdi. ob cau. in illa qōne de illo qui habeat caſtrum
allodiale ⁊ illū dedit filie in dotē cū pacto de alienando p hoc
facit q̄d notat Bal. in. l. j. C. qui admit. ad bo. poſſ. ⁊ in. l. preci-
bus. C. de impube. ⁊ alijs ſubſti. in quibus locis dicit q̄ tales
dñi in eorū terris ſunt vice principis. talis ergo legitimatus a
principe noſtro habebit pro vero legitimato in toto dñio du-
cali ſabaudie. facit q̄d no. bal. in. l. generalis. C. de ſen. paſ. Et
ita cōſuluit Pau. de ca. pro duce mediolani ſuo cōſilio. cccxv.
Hoc eſſet indubitatū ſi Imperator in creatione ducis dediſſet
ſibi ptātem ſpecialē legitimādi vel appoſuiſſet i reſcripto ver-
ba que ſunt appoſita in reſcripto cōſtitutionis ducalis ſabaudie
in hec verba ita q̄ prefatus dux in toto ſuo dñio poſſit ea que
reges romani ⁊ imperatores facere poſſent transferendo in eū
omnimodā ptātē imperialē ⁊ cl̄auſula ſpecialis poteſtas nō eſſet
data nec appoſita eſſent verba predicta tū dicta legitimatio
eſſet valida q̄tū ad dñium ducale ſm̄ Pau. de ca. in loco al-
legato ad. l. j. C. de iure. aure. annulo. cū conco. Reſpōdebitis
q̄ procedit q̄tū ad hoc vt in toto imperio habeatur pro vere
legitimato. quia tunc eſt neceſſe q̄ illa legitimatio fiat ab im-
peratore vel alio habente ſpeciale mandatū aut ſpecialem pote-
ſtatem ſecus vt habeat p vere legitimato in toto dñio ducis.

1 Ado † Uobis aliam qōnē duo nobi-
les ſeu comites contendentes fece-
runt cōpromiſſum in duce ſabaudie ſub noīe
appellatiuo nō. Moritur eſt ille dux verum
ſucceſſor in ducatu ſuccedat in illa ptāte com-
promiſſaria: vr̄ q̄ ſic per. c. qm̄ abbas extra
de offi. ⁊ poteſta. iud. dele. Sz in determinabitis q̄ talia cōpro-
miſſa fiunt ex cōfidentia ⁊ pōt eē q̄ cōfidebant cōpromittētes
in ducē ſabaudie qui tunc erat ⁊ nō de ſucceſſore. Itē pōt eſſe
q̄ ille princeps in quē eſt factū cōpromiſſum eſt prudētiſſimus
⁊ iuſtiſſimus ⁊ tñ ſucceſſor nō erit talis. ita determinat bal. in
c. j. §. hoc quoq; circa. iij. colum. in tit. de ſucceſ. feud. in libello
feud. vbi dicit ſe ita cōſuluiſſe in cauſa comitis ſabaudie qui de
pluribus caſtris feudalibus imperij cōpromiſerat in regē franco-
rum ſub nomine appellatiuo ⁊ mortuo rege nōdum lata ſnīa
ſucceſſor i regno volebat cognoſcere de eā ⁊ illā decidere. Idē
vult ipſe bal. in. c. j. in ti. de inueſti. in mari. fac. in li. feu. Eādē
opinionē tenuit ipſe bal. in pallega. c. qm̄ abbas. allegat no. per
bar. in. l. qui liberis. §. hec verba. ff. de vul. ⁊ pu. Addite eūdē
Bal. in. l. ſi. §. ſed ⁊ ſiquis. C. cōmunia de lega. Addo Ioā. de
Imol. idem volentē in preallegato. c. quoniam abbas ſubijcit
2 ipſe bal. in. d. §. ſed ⁊ ſiquis † q̄ idem eſſet ſiquis daret filio ſuo
in tutore regem francorum q̄ talis poteſtas non tranſiret ad
ſucceſſorē in regno. idem dicit ſiquis cōmiſerat caſtrū ſuū fidei
alterius. Nam illo defuncto talis poteſtas nō tranſibit ad ſuc-
ceſſorem ad. d. c. quoniam abbas reſpondebitis vt reſpondit
prefat. doc. in locis preallegatis.

1 Uid ſi rex † Uel dux intret re-
ligionem animo ibi
perpetuo remanendi: verum regnum ſeu du-
catus tranſibit in monaſterium: concludit q̄
non ⁊ ita tenet glo. in. c. ſcripſit nobis regina
2 xxvij. q. ij. ¶ † An aūt in eodē regno vel
ducatu poſſint eſſe duo reges vel duces Bald. in. l. ſi. ff. de re.
diuiſ. vr̄ velle q̄ nō. Et pro iſta ſnīa facit optime tex. in. c. im-
perialem. §. preterea ducatus in ti. de phi. feu. alie. per Fede. in
libro feudo. Itē facit q̄ abſurdū eēt q̄ i eodē ducatu eēnt duo
capita quaſi monſtrū ar. c. qm̄ in plerīſq; extra de offi. ord. di-
cit tñ Albe. in. c. ſi. in. viij. col. C. de iuriſdi. om. iud. q̄ in par-
tibus vltramon. iuriſdictiones ſunt diuiſe ⁊ moram ⁊ iuſtitia im-
periū per comites. ⁊ barones. Et ibi vendūt ⁊ donāt ⁊ faciūt
ſicut de alijs rebus. Subijcit tñ ibi ipſe Albe. ſe credere q̄ hoc
3 ſit potius de facto q̄ de iure. ¶ † Sed an iſtis regalibus di-
gnitatibus ſicut ſunt ducatus marchyonat⁹ ⁊ comitatus que
ſunt regales dignitates ſm̄ bal. in. c. j. in titu. de feu. march. ſit
dare ſucceſſorē ſeu admitti ſucceſſionem tex. in. c. j. §. ſi. in titu. de
feu. alie. determinat q̄ nō ſubijcit tñ tex. q̄ de cōſuetudine vſur-
patū eſt. Et ſi intelligimus illa verba vſurpatum eſt de praua ⁊
mala cōſuetudine tūc vr̄ obuiare tex. in. d. c. preterea ducatus
Ja. de belui. q. cj. videbatur legiſſe libellum feudorum ⁊ cōiter feu-
diſte in. d. c. j. §. ſi. Intelligunt illū tex. nō in praua ⁊ mala cō-

5 ß. omnes poſteriores ſequuntur. ¶ † Sed ponamus ꝙ ille qui accepit ſecundā vxorem virtute conſuetudinis de qua.ß. fecerit pactum ꝙ filij naſcituri ex ipſa ſecunda vxore non ſuccedant in feudis. An ipſi contrahentes potuerunt poſtea mutare voluntatem ⁊ per contrarium pacti paciſci ꝙ ſuccedāt vna cum liberis primi matrimonij. Jaco. alua. in pñalli. c. ſi filij. determinat ꝙ ſic allegat not. in. c. ſi facta in glo. j. in titu. ſi de feu. defunc. ſuc. contro. allegat etiam. l. ſi pro patre. ꝙ. verſum.
6 ff. de in rem verſo. Et hoc eſt bene notandum. ¶ † Quero vlterius nunquid ceſſante cōſuetudine de qua. ß. poſſit pater prouidere aliquo modo ꝙ filij naſcituri ex ſecundo matrimonio nō ſuccedant cū liberis primi matrimonij. Et iſta queſtio ſepe contingit quando liberi primi matrimonij ſunt nati ex nobili alij vero ſunt nati ex ſecunda vxore ignobili. Cōcludit ꝙ in antiquo feudo non poſſit pater prouidere in preiudicium filiorum etiam naſciturorum quoniam omnes tam primi ꝙ ſecundi matrimonij ſuccedant equaliter. Nec valeret prouiſio paterna in contrarium. c. j. §. ⁊ quia vidimus. in ti. qui feu. da. poſ. ⁊ in. c. j. in principio. in titulo de ſucceſ. feudi. ⁊ in. c. primo. in titu. de grad. ſucceſſio. in feud. ⁊ in. c. j. in titu. de natu. ſuc. feu.

7 † In alijs autem bonis allodialibus poſſet pater emancipare liberos primi matrimonij ⁊ eis dare omnia bona ſua ſalua tantum legitima filiorum ſecundi matrimonij. vt habetur in l. j. ⁊. ij. ⁊ in. l. ſi totas. ⁊ in. l. ſi liquet. C. de inoffi. dona. ⁊ ita expreſſe determinat Jaco. aluaro. in pñallega. c. ſi filij. in titu. ſi de feu. defun. ſuc. contro. ver. feudorum.

FINIS.

¶ Explicit tractatus feudorum magnifici iuris viriuſq; monarche ⁊ comitis domi. Jacobini de ſancto Georgio ciuis Thaurinenſis nouiter Impreſſus in oppido Tridini domini Illuſtriſſimi ⁊ inuictiſſimi domini domini Bonifacij Marchionis Montiſferrati. Impēſis domini Joānis de ferrarijs alias de Jolitis ac domini Girardi de zeijs predicti loci Anno natiuitatis domini noſtri Jeſu chriſti. Mcccccx. die xvj. Menſis Aprilis.

A B C D E Omnes ſunt quaterni preter E qui eſt quinternus.